

PIAȚA UNICĂ DIGITALĂ – O PRIORITATE A UNIUNII EUROPENE

DIGITAL SINGLE MARKET – A EU PRIORITY

VICTORIA FOLEA *

Institutul de Economie Mondială – Academia Română, București, România

---

Vă rugăm să citați acest articol astfel:

Folea, V., (2017). Piața unică digitală – o prioritate a uniunii europene. EUROINFO, 1(5), pp.25-32

Rezumat

Economia digitală este o prioritate a politicilor de dezvoltare economică a Uniunii Europene, a doua ca importanță după cea referitoare la crearea de locuri de muncă, dezvoltare și investiții. Lucrarea de față analizează politica Uniunii Europene pentru dezvoltarea economiei digitale, făcând referire în principal la piața unică digitală și condițiile de realizare a acesteia în Uniunea Europeană. Articolul prezintă totodată și instrumentul de măsură a dezvoltării economiei digitale utilizat de Comisia Europeană, și anume indexul economiei și societății digitale (DESI) și prezintă o analiză comparativă a țărilor membre ale Uniunii Europene din perspectiva performanței lor digitale în anul 2016.

Cuvinte-cheie: agenda digitală, economie digitală, piață unică digitală

Abstract

The digital economy is one of the European Union's economic development policies, the second in terms of importance after job creation, growth and investment. This paper provides an insight into the European Union's policy for the development of the digital economy, with reference to the digital single market and the conditions for its realization in the European Union. The article also presents the instrument used by the European Commission to measure the progress of the digital economy, namely the index of the digital economy and society (DESI) in the European Union and presents a comparative analysis of the member states from the perspective of their digital performance in 2016.

Key words: digital agenda, digital economy, digital single market

---

* Dr. Victoria Folea, victoria@folea.org

1. Introducere

Tehnologia informației și comunicațiilor (TIC) s-a impus deja în întreg domeniul social și economic, iar economia digitală - bazată pe TIC - a devenit o economie globală. În prezent atât persoanele fizice, cât și cele juridice își gestionează din ce în ce mai mult afacerile și tranzacțiile în mediul online, iar internetul și tehnologiile digitale sunt tot mai mult integrate în dezvoltarea economică. Această integrare a TIC în viața personală și profesională, precum și modul în care internetul și tehnologiile digitale inovatoare (de la telefoanele inteligente la internetul de mare viteză și economia bazată pe aplicații) vor transforma modul în care trăim și lucrăm au determinat ca Forumul Economic Mondial să declare că asistăm deja la cea de-a patra revoluție industrială (WEF, 2016).

Economia digitală, cea în care tranzacțiile se realizează preponderent sau exclusiv în mediul online, este o prioritate de dezvoltare economică a Uniunii Europene. Datorită vitezei foarte mari cu care apar și se dezvoltă tehnologiile și aplicațiile inovatoare online și inteligente, economia digitală se dezvoltă de șapte ori mai rapid decât restul economiei, iar Comisia Europeană consideră că tehnologiile digitale sunt esențiale pentru dezvoltarea economică a Europei (EC-Digital Economy & Society, 2017). Cu toate acestea, analize recente ale Comisiei Europene arată că doar 15% dintre persoane fac cumpărături online dintr-o altă țară din Uniunea Europeană (UE) și doar 7% din întreprinderile mici vând bunuri sau servicii în alte țări din UE, încă existând multe bariere care limitează accesul online la bunuri și servicii în interiorul UE (EC-Digital Economy & Society, 2017).

În 2010, Comisia Europeană a prezentat Agenda Digitală pentru Europa, unul dintre cei șapte piloni ai Strategiei Europa 2020, care stabilește obiectivele pentru creșterea Uniunii Europene până în 2020 (EC-Digital Agenda, 2010). Agenda Digitală pentru Europa propune o exploatare mai bună a potențialului tehnologiilor informației și comunicațiilor pentru a stimula inovația și dezvoltarea economică. Obiectivul principal al Agendei Digitale este de a dezvolta o piață unică digitală ("Digital Single Market") pentru a genera o dezvoltare inteligentă și durabilă în Uniunea Europeană. Începând din 2014, crearea acestei piețe unice digitale și conectate în UE a devenit a doua prioritate politică importantă a Comisiei Europene, după crearea de locuri de muncă, creștere și investiții (EU-Priorities, 2014). În iulie 2014, președintele Comisiei Europene, Jean-Claude Juncker, a declarat că "*prin crearea unei piețe unice digitale conectate, putem genera o creștere suplimentară de până la 250 de miliarde de euro în Europa pe parcursul mandatului următoarei Comisii, creând astfel sute de mii de noi locuri de muncă (...)*" (EC-Digital Single Market, 2015). Președintele Juncker a indicat, cu această ocazie, domeniile în care politica și reglementarea UE vor trebui să intervină pentru a facilita crearea unei piețe unice digitale, și anume protecția datelor; telecomunicații; drepturi de autor; reguli de consum pentru achiziții online și digitale; abilități și competențe digitale; crearea de start-up-uri inovatoare (EC-Digital Single

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

Market, 2015). Mai mult, Juncker a subliniat că "*sporirea utilizării tehnologiilor digitale și a serviciilor online ar trebui să devină o politică orizontală care să acopere toate sectoarele economiei și ale sectorului public*" (EC-Digital Single Market, 2015).

2. Piața unică digitală a Uniunii Europene

Conform agendei politice a Comisiei Europene, piața unică digitală este cea în care "*se asigură libera circulație a persoanelor, a serviciilor și a capitalului și unde persoanele fizice și juridice pot avea acces liber la activități online în condiții de concurență loială, nivel ridicat de protecție a consumatorilor și a datelor cu caracter personal*" (EC-Digital Single Market, 2015).

Piața unică digitală poate crea oportunități pentru apariția și dezvoltarea a noi companii în Europa și permite companiilor existente accesul la peste 500 de milioane persoane din UE. Cu toate acestea, realizarea unei piețe unice digitale conectate în Europa impune eliminarea barierelor existente, cum sunt, de exemplu, infrastructura, accesibilitatea în bandă largă, protecția drepturilor de autor și protecția datelor, securitatea online.

Strategia UE pentru o piață unică digitală este construită pe trei piloni și cuprinde 15 inițiative grupate în jurul a patru domenii (EC-Digital Single Market, 2015):

Pilonul 1. Accesul. Unul dintre obiectivele pieței unice digitale este de a îmbunătăți accesul la bunuri și servicii online în întreaga Europă. Pentru aceasta, UE acționează pentru eliminarea principalelor diferențe dintre lumea online și cea offline și pentru a elimina barierele din calea activității online transfrontaliere. Pentru a realiza acest lucru, Strategia pieței unice acționează în următoarele direcții (EC-Digital Single Market, 2015): "*reguli îmbunătățite pentru a facilita comerțul electronic transfrontalier (reguli de comerț electronic transfrontalier în care consumatorii și întreprinderile pot avea încredere); livrarea transfrontalieră a coletelor mai eficientă și mai accesibilă; prevenirea geo-blocării nejustificate; investigarea concurenței antitrust în domeniul comerțului electronic; realizarea unui cadru modern european de drepturi de autor; reducerea TVA pentru tranzacțiile transfrontaliere*".

Pilonul 2. Mediu. Comisia Europeană urmărește crearea unor condiții de concurență echitabile pentru dezvoltarea rețelelor digitale și a serviciilor inovatoare. Astfel, piața unică digitală vizează facilitarea furnizării de infrastructuri și servicii de mare viteză, securitate și de încredere, susținute de condițiile de reglementare adecvate. Pentru realizarea acestui obiectiv, Strategia pieței unice digitale se concentrează pe următoarele direcții (EC-Digital Single Market, 2015): "*revizuirea regulilor de telecomunicații; revizuirea cadrului mass-media audiovizual; analiza rolului platformelor online; combaterea conținutului ilegal pe Internet; consolidarea*

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

încrederii și securității în serviciile digitale și în gestionarea datelor cu caracter personal; realizarea unui parteneriat cu industria privind securitatea informatică”.

Pilonul 3. Economia și societatea. Strategia privind piața unică digitală urmărește maximizarea potențialului de creștere a economiei digitale europene și a societății sale, inclusiv și mai ales competențele digitale¹. Pentru îndeplinirea acestui obiectiv, Comisia Europeană se concentrează pe următoarele inițiative (EC-Digital Single Market, 2015): ”eliminarea barierelor de abordare în economia europeană a datelor; construirea unei economii de date (”big data”); stimularea competitivității prin interoperabilitate și standardizare; crearea și dezvoltarea unei societăți digitale incluzive (abilități și competențe digitale, e-guvernare)”.

3. Analiza dezvoltării economiei digitale în anul 2016 prin Indicele Economiei și Societății Digitale (DESI)

Pentru a analiza progresul în realizarea pieței unice digitale conectate în UE, precum și dezvoltarea economiei digitale, Comisia Europeană analizează anual, începând din 2014, performanța digitală a statelor membre ale UE. În vederea realizării acestei analize, Comisia Europeană utilizează un ”tablou de bord digital”, al cărui element principal este indicele economiei și societății digitale (DESI)², reprezentând un indice compozit care include indicatori relevanți privind competitivitatea digitală a statelor membre ale UE (EU-DESI, 2014).

Indicele DESI cuprinde următorii indicatori:

- **Conectivitate.** Acest indicator măsoară infrastructura de bandă largă și calitatea acesteia, accesul la serviciile rapide de bandă largă fiind o condiție absolut necesară pentru competitivitatea digitală.
- **Capital uman și abilități digitale.** Acest indicator măsoară abilitățile necesare pentru a avea acces la societatea și economia digitală. Astfel de competențe se referă atât la abilități de bază, care permit indivizilor să interacționeze online și să consume bunuri și servicii digitale, precum și la abilități avansate, care permit forței de muncă să utilizeze tehnologiile digitale pentru a găsi și păstra un loc de muncă, pentru creșterea productivității și creșterea economică.
- **Utilizarea Internetului de către cetățeni.** Acest indicator măsoară activitățile online, cum ar fi, de exemplu, videoclipuri, muzică, jocuri etc., comunicare pe platforme de socializare, cumpărături online și tranzacții bancare.

---

¹ 47% din populația UE nu este calificată digital în mod corespunzător, însă, conform analizei Comisiei Europene, în viitorul apropiat, 90% din locurile de muncă vor necesita un nivel ridicat de competențe digitale (EU-Digital transformation, 2017)

² Digital Economy and Society Index (DESI)

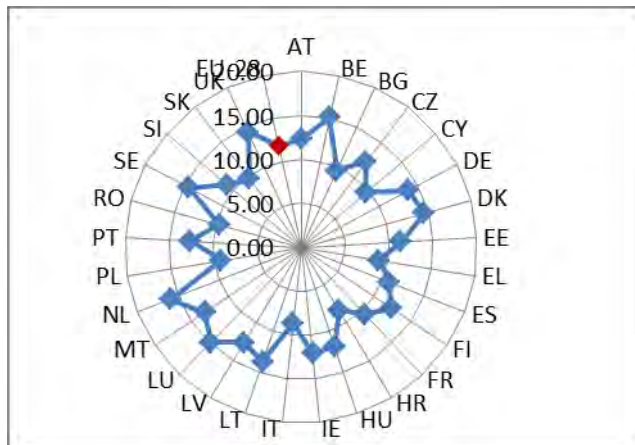
GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

- **Integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi.** Prin integrarea și utilizarea tehnologiilor digitale, companiile pot deveni mai eficiente și mai productive, pot diminua costurile, pot interacționa mai bine cu clienții și colaboratorii, pot angaja mai eficient forța de muncă. În plus, tranzacțiile online oferă companiilor piețe mai largi și potențial de dezvoltare ridicat. Acest indicator măsoară digitizarea afacerilor și volumul vânzărilor online.

- **Servicii publice digitale.** Acest indicator măsoară digitizarea serviciilor publice, în special e-guvernare.

Performanța statelor membre ale UE în materie de competitivitate digitală (măsurată prin indicii DESI) în 2016 este prezentată în Figura 1 (a-e).

Figura 1: Competitivitatea digitală a țărilor membre ale UE în anul 2016 măsurată prin indicatorii DESI³.

Figura 1(a). Indicator Conectivitate 2016.

Media UE-28: 11.84%.

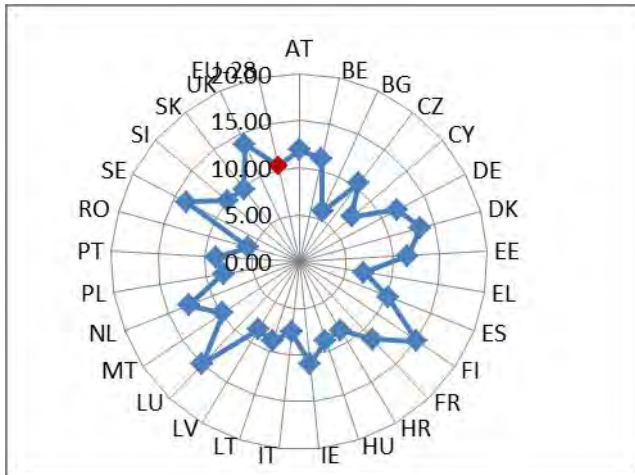
Țările cele mai performante (> 14%): NL, BE, LU, DK, SE, UK.

Țările cele mai puțin performante (<10%): SK, RO, BG, CY, PL, EL, IT, HR.

Cea mai scăzută valoare: HR (8,39%)

³ Denumirile prescurtate ale țărilor sunt conform cu notarea standard a Comisiei Europene și cea internațională în limba engleză, astfel: Austria (AT); Belgia (BE); Bulgaria (BG); Republica Cehă (CZ); Cipru (CY); Germania (DE); Danemarca (DK); Estonia (EE); Grecia (EL); Spania (ES); Finlanda (FI); Franța (FR); Croația (HR); Ungaria (HU); Irlanda (IE); Italia (IT); Lituania (LT); Letonia (LV); Luxemburg (LU); Malta (MT); Olanda (NL); Polonia (PL); România (RO); Suedia (SE); Slovenia (SI); Slovacia (SK); Marea Britanie (UK).

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

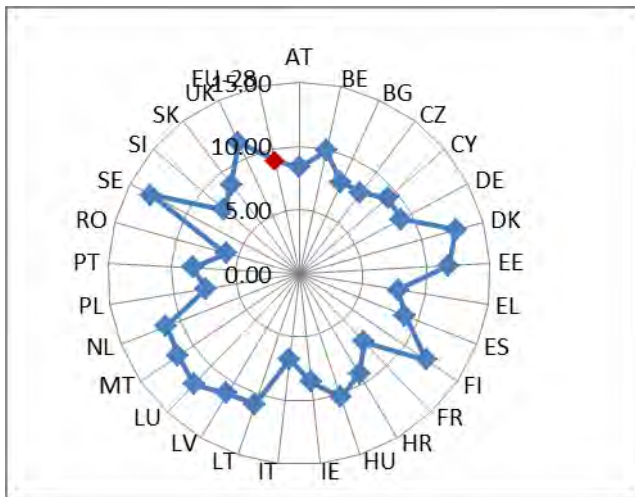
Figura 1(b). Indicator Capital uman 2016.

Media UE-28:10,51%.

Țările cele mai performante (> 13%): FI, LU, UK, SE, DK.

Țările cele mai puțin performante (<10%): SI, MT, SK, HU, PT, LT, HR, LV, PL, IT, CY, EL, BG, RO.

Cea mai scăzută valoare: RO (5,54%)

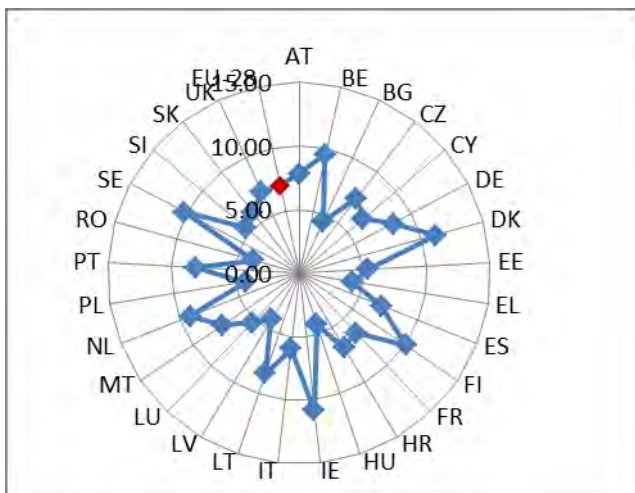
Figura 1(c). Indicator Utilizarea Internetului de către cetățeni 2016.

Media UE-28:9,06%.

Țările cele mai performante (> 12%): SE, DK, FI, LU.

Țările cele mai puțin performante (<8%): CZ, EL, BG, SI, FR, PL, IT, RO.

Cea mai scăzută valoare: RO (5,94%)

Figura 1(d). Indicator Integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi 2016

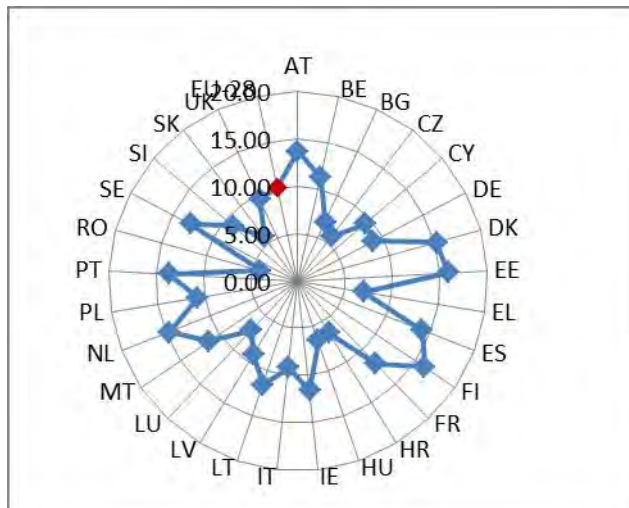
Media UE-28:7,04%.

Țările cele mai performante (> 10%): DK, IE, SE, FI.

Țările cele mai puțin performante (<5%): BG, PL, EL, HU, LV, RO

Cea mai scăzută valoare: RO (3,68%)

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

Figura 1(e). Servicii publice digitale 2016

Media UE-28: 10,12%.

Țările cele mai performante (> 13%): FI, EE, DK, NL, ES, AT, PT

Țările cele mai puțin performante (<9%): LU, EL, BG, HU, HR, CZ, SK, RO

Cea mai scăzută valoare: RO (4,12%)

Sursa: Prelucrarea autorului pe baza informațiilor furnizate de Comisia Europeană, Indexul DESI 2016 (EU-DESI, 2014)

Din analiza indicelui DESI pentru anul 2016, prezentată în Figura 1 (a-e), se poate observa că pentru fiecare dintre indicatorii indexului DESI, țările cele mai performante digital sunt în general, Danemarca, Suedia, Finlanda, Olanda, Marea Britanie. Țările mai puțin competitive digital sunt, în general, cele din Europa centrală, sudică și estică (de ex, Grecia, Italia, Slovacia, Croația, Bulgaria, Letonia, România).

Analiza efectuată în cadrul acestei lucrări pe baza datelor Comisiei Europene pentru anul 2016 pentru **țările care au intrat în UE în 2004/2007/2013** relevă următoarele:

- **Indicatorul Conectivitate:** Cele mai performante (peste media UE-28): Malta, Letonia, Republica Cehă, Ungaria. Cele mai puțin performante (sub media UE-28 și sub pragul de 9%): Croația.

- **Indicatorul Capital uman:** Cele mai performante (peste media UE-28): Estonia. Cele mai puțin performante (sub media UE-28 și sub pragul de 8%): Cipru, Bulgaria, România.

- **Indicatorul Utilizarea internetului de către cetățeni:** Cele mai performante (peste media UE-28): Estonia, Malta, Letonia, Lituania, Ungaria, Croația, Cipru. Cele mai puțin performante (sub media UE-28 și sub pragul de 7%): România.

- **Indicatorul Integrarea tehnologiei digitale de către întreprinderi:** Cele mai performante (peste media UE-28): Lituania, Republica Cehă, Malta. Cele mai puțin performante (sub media UE-28 și sub pragul de 5%): Bulgaria, Polonia, Ungaria, Letonia, România.

- **Indicatorul Servicii publice digitale:** Cele mai performante (peste media UE-28): Estonia, Lituania, Malta, Polonia. Cele mai puțin performante (sub media UE-28 și sub pragul de 7%): Bulgaria, Ungaria, Croația, Republica Cehă, Slovacia, România.

Se remarcă poziția deloc de invidiat a României pe ultimele poziții în clasamentul țărilor UE la patru dintre cei cinci indicatori care formează indexul DESI,

GUVERNANȚA UNIUNII EUROPENE

---

reflectând rezultate foarte slabe și o activitate extrem de limitată în societatea și economia digitală, dezmințind, astfel, opinia menționată frecvent în mediul profesional și public național conform căreia ”România performează în sectorul IT”.

4. Concluzii

Economia digitală este o prioritate a politicilor de dezvoltare economică a Uniunii Europene, a doua ca importanță după cea referitoare la crearea de locuri de muncă, dezvoltare și investiții. Pentru dezvoltarea economiei digitale în UE, Comisia Europeană a stabilit o Agendă Digitală pentru Europa (2010), a indicat necesitatea creării în UE a unei piețe unice digitale conectate (în 2014), a stabilit Strategia și prioritățile pieței unice digitale (în 2015) și a început să analizeze performanța și competitivitatea țărilor UE în societatea și economia digitală prin colectarea anuală de date în cadrul indicelui economiei și societății digitale (DESI) (începând din 2014).

Analizând performanța în societatea și economia digitală a țărilor UE în 2016, se evidențiază că țările cele mai competitive sunt, în general, Danemarca, Suedia, Finlanda, Olanda, Marea Britanie. Țările mai puțin competitive digital sunt, în general, cele din Europa centrală, sudică și estică (de ex, Grecia, Italia, Slovacia, Croația, Bulgaria, Letonia, România).

Referințe bibliografice:

- EC-Digital Agenda. (2010, June 25). *Digital Agenda for Europe*. Preluat pe May 8, 2017, de pe EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=uriserv:si0016>
- EC-Digital Economy & Society. (2017). *Digital Economy & Society*. Preluat pe May 8, 2017, de pe European Union: https://europa.eu/european-union/topics/digital-economy-society_en
- EC-Digital Single Market. (2015, May 6). *A Digital Single Market Strategy for Europe*. Preluat pe May 8, 2017, de pe EUR-Lex: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1447773803386&uri=CELEX%3A52015DC0192>
- EU-DESI. (2014). *The Digital Economy and Society Index*. Preluat pe May 25, 2017, de pe European Commission - Digital Single Market: <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/desi>
- EU-Digital transformation. (2017, May 28). *European Commission-Growth*. Preluat pe May 8, 2017, de pe Digital Transformation: https://ec.europa.eu/growth/industry/digital-transformation_en
- EU-Priorities. (2014, July 16). *Priorities*. Preluat pe Month 8, 2017, de pe Commission and its priorities: https://ec.europa.eu/commission/priorities_en
- WEF. (2016). *The Fourth Industrial Revolution*. Preluat pe May 8, 2017, de pe World Economic Forum: World Economic Forum